

Acta de reunió Espai de Debat Educatiu (EDE)

Data: divendres 16 d'octubre de 2020

Hora: 18 h

Lloc: reunió virtual a través de Zoom

Assistents:

6 ciutadanes de Montornès, 2 mestres de l'escola Mogent, 1 educadora del departament d'Infància, 1 tècnic de diversitat funcional, 1 representant de la Biblioteca municipal, 1 tècnica d'Igualtat, 1 tècnica d'Educació, 1 regidora d'Igualtat, 1 alcalde i 1 persona de la cooperativa Coeducació

Desenvolupament de la sessió

Recordem els objectius de l'EDE i ens presentem perquè hi ha noves incorporacions. L'Alba de Coeducació explica les idees bàsiques de les altres sessions. La reflexió que hem fet fins ara gira entorn la idea de ser conscients que vivim en una societat masclista on tots/es hem estat educats/des de forma masclista (és un tema cultural que encara perdura a l'actualitat) i sobre com podem prendre consciència i incidir en l'educació d'infants i joves com a camí per a la transformació social

Hem vist com els genitals amb els que naixem (penis/vulva) o altres possibilitats que el sistema no contempla (intersexualitat) condicionen els missatges que anem rebent al llarg de la vida i com aquest sistema ens obliga a posicionar-nos a un costat o a un altre (nen/nena). Aquests models i estereotips els aprenem des de la Infància (socialització de gènere): com m'he de comportar si soc home o dona i acabem reproduint models basats en la masculinitat o la feminitat. Si llavors no encaixem en aquest rol de dona o home hi ha sancions (per exemple, plores com una nena) alhora que es reconeixen i valoren aquells comportaments que sí

que s'ajusten a la norma de gènere. Hi ha una dificultat per sortir dels models hegemònics i això genera molt de patiment, tant a les persones que s'esforcen per ajustar-s'hi com a aquelles dissidents que escullen d'altres opcions. També cal reconèixer i visibilitzar les dissidències. El problema no el tenen les persones sinó que el té el propi sistema.

Aquests models tenen repercussions en les nostres vides: decisions, sexualitat, manera de viure les relacions, posicionament a la vida... Totes formem part d'aquest sistema perquè hem estat socialitzades així. És un sistema molt ben pensat i que va de la mà del capitalisme. És important posar consciència en com reproduïm i també transmetem a les criatures. I com potenciem el sentit crític, la dissidència, ... És un sistema jeràrquic i desigual. Existeixen privilegis i relacions de poder. Cal posar-hi consciència.

A la sessió d'avui l'objectiu és reflexionar entorn de dos vídeos que plantegen el tema **de les desigualtats i els privilegis** i el tema de les **sancions i les normes de gènere**:

<https://www.youtube.com/watch?v=eEePKgqvXjU>

<https://www.youtube.com/watch?v=wl3CLakCZmA> - 48 cosas que las mujeres escuchan a lo largo de su vida

<https://www.youtube.com/watch?v=eKWSXBJlpyo> – 48 cosas que los Hombres escuchan a lo largo de su vida

Veiem els vídeos i ens dividim en dos grups:

Grup 1)

Compartim un document amb situacions similars a la del vídeo de desigualtats i privilegis més acotades al nostre context:

1. *He rebut insults pel color de la meva pell*
2. *He rebut una mala mirada per no anar depilat o depilada*
3. *He sentit pressió del meu entorn per haver de tenir fills/es*
4. *He sentit que la gent dubtava de la meva capacitat de decisió per portar vel*
5. *He sentit que no era prou masculí o prou femenina*
6. *He rebut insults per fer-li un petó a la meva parella*
7. *He hagut de renunciar a una feina per no tenir DNI*
8. *M'he sentit observat o observada amb lascívia*
9. *He tingut por de caminar pel carrer a la nit*
10. *M'he quedat sense poder entrar a algun lloc pel fet d'anar en cadira de rodes*
11. *M'he sentit criticat/da per tenir moltes relacions sexuals*
12. *He hagut de respondre la pregunta de 'tu que ets, ets un noi o una noia?'*
13. *He hagut de renunciar al meu permís de paternitat o maternitat per por del què diran*
14. *He patit insults perquè la meva manera de moure'm no era la que em pertocava*
15. *M'he cansat de que la gent em preguntí d'on sóc*
16. *He hagut de deixar d'estudiar per falta de diners a casa*
17. *M'he sentit qüestionat o qüestionada per ser massa sensible i emocional*
18. *He tingut por de patir una agressió sexual*
19. *He sentit com es reien de mi per plorar en públic*
20. *He tingut dificultats per fer escoltar la meva veu*

Posem en comú amb quines situacions ens sentim més identificades:

- *He tingut por de caminar pel carrer a la nit:* més d'una persona del grup comenten que han sentit aquesta por independentment de l'edat i que sovint si és de nit tornen corrents. En canvi es considera que els nois no senten aquest perill.
- Una altra diu que no ha rebut insults per la pell, però ha fet moltes tonteries per aconseguir estar morena i respondre al cànon de bellesa abans que a la salut.
- *He sentit que no era prou masculí o prou femenina:* algú comenta que més d'una vegada li han dit que no era prou femenina. Té una feina de tècnica en un entorn d'homes i sovint no la tracten com a tècnica, com si hagués de demostrar més que els altres i no sàpigues fer bé la feina. El seu home, en canvi, és infermer i s'ha trobat en més d'una vegada que la gent li demana una infermera dona.
- Una altra diu que se sent identificada amb moltes situacions, però sobretot amb la 3. *He sentit pressió del meu entorn per haver de tenir fills/es* i la 7. *He hagut de renunciar a una feina per no tenir DNI*

També és interessant pensar en allò que no ens ha passat perquè són els privilegis que tenim. Ens adonem d'aquests privilegis quan ens falta alguna cosa (per exemple, quan et quedes sense feina), però després quan ho recuperes ens oblidem que tenim aquest privilegi.

Comentem també que moltes vegades quan diem tracto igual nens i nenes o educo igual nens i nenes no pot ser així perquè el punt de partida no és el mateix. Per tant, la igualtat és donar el que necessita l'altre segons el punt de partida.

Tant homes com dones estem marcades per una pressió social que no canvia en el temps. Tot i pensar què podem fer, com ho podem

transformar, sempre hi ha uns estereotips que hem de complir. I hem de donar explicacions per tot. Si som dones i no tenim fills hem d'explicar perquè i si en tenim masses o per exemple, donem el pit molts anys també hem de donar explicacions. Quan arribes als 50 anys ja no vols donar tantes explicacions però llavors et diuen que ets una antipàtica. I tot això ho transmetem a les criatures. Des de l'escola estan molt alerta en totes les situacions (al pati, a l'hora de recollir l'aula..) perquè veuen reproducció de rols. Es comenta que anar a contracorrent és difícil, requereix esforç...

Un altre tema que veiem és que els infants tenen el discurs après del que volem sentir (som iguals, no hi ha feines d'homes o de dones...), però per dins no senten això, la teoria se la saben però després no actuen així. Això és perquè els infants no només aprenen del que els hi diem sinó del que veuen.

Es proposa fer la dinàmica dels privilegis amb 3r i 4t d'ESO, tot i que pot remoure molt i podria fer sentir malament a alguns/es joves.

Es demana que enviem a tot el grup les frases i els vídeos.

Grup 2)

Com a primera impressió les persones del grup comenten que els vídeos els han impressionat i que inclús s'han emocionat. En aquest grup ens vam centrar més en el primer vídeo i vam parlar més de la situació de privilegi. Al grup hi havia persones de diferents procedències i van explicar les seves experiències i com havien sentit discriminacions o mirades pel seu origen. I que les discriminacions es van sumant si tenim en compte l'origen, el gènere, la situació social. Un home d'origen estranger viurà discriminacions en el seu dia a dia però segurament

menys que una dona racialitzada a la que se li sumen les discriminacions de gènere . Són diferents esferes de desigualtat i interseccionen entre elles.

Es va compartir també el document sobre les situacions de privilegi i desigualtats acotades al nostre context (veure grup 1)

Van sortir temes com que el fet de tenir dificultats, de que no tenir els privilegis no es responsabilitat teva i és molt injust. Les persones del grup comenten que el vídeo ajuda a reflexionar sobre les desigualtats, es molt gràfic i entenedor.

També una de les participants va comentar que ella s'havia sentit identificada amb moltes de les frases que els diuen a les dones però que hi ha d'altres situacions en les que ella no s'ha trobat mai per la seva trajectòria vital i que a vegades fa que no sigui del tot conscient, però que al escoltar les que viuen altres persones l'impacten molt .

Es va reflexionar sobre el fet que els missatges que reben les dones van relacionats amb la maternitat, la cura, la part estètica i els homes amb la força física i temes sexuals. També es va reflexionar sobre com als homes els missatges sancionadors tenen a veure amb característiques femenines o relacionats amb tot allò que s'associa amb la feminitat, té menys valor social. "Assemblar-se a una dona es una cosa dolenta"

Respecte als missatges que rebem dones i homes es va parlar que normalment estem més acostumats a escoltar les que fan referència a les dones. Era un grup paritari llavors tant els homes com les dones es van sentir identificades.

Comenten que el patriarcat afecta negativament a dones i homes. Que hi ha dones i homes que no estan còmodes en els rols assignats pel seu

gènere. Hi ha una de les persones que planteja que no està d'acord amb desdibuixar el gènere sinó treballar amb aquelles coses que s'assignen a cada gènere i que no agraden o no ens fan sentir còmodes. També surt el tema de l'esperança en el canvi, no quedar-nos en la part negativa sinó en què podem aportar per canviar.

Un altre aspecte que es va parlar es que el patriarcat afecta a totes les cultures del món, no és exclusiu de cap societat en concret. A vegades podem tenir prejudicis sobre aquest tema i atribuïm que són coses de societats diferents a la que ens ha tocat a nosaltres.

.....

Tornem al grup gran i posem en comú. S'afegeix el comentari de que crida l'atenció com es tracta el tema a la televisió amb molts estereotips de gènere. També al comerç, a la biblioteca... encara la gent va a buscar llibres per nens o per nenes. També es posa de manifest el fet que hi ha una igualtat a nivell de discurs, però no de comportament.

De cara a la propera sessió proposem el següent tema:

**Estem reproduint aquests models de gènere? Com els reproduïm?
Què podem fer per trencar això i canviar-ho?**